

4 Kasım 2022 tarihli Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) verilerine göre, FAO Gıda Fiyat Endeksi, Ekim ayında değişim göstermedi ve yüksek dünya tahıl fiyatları diğer gıda ürünlerinin düşük fiyatlarını neredeyse dengeledi

FAO Gıda Fiyatları, Ekim ayında, Eylül ayına oranla neredeyse değişim göstermeyerek 135,9 puan oldu ve hububat hariç tüm emtia gruplarının fiyat endeksleri bir önceki aya göre düşüş gösterdi. Tahıl Fiyat Endeksi'ndeki yükseliş, bitkisel yağlar, süt ürünleri, et ve şeker endekslerindeki düşüslere karşılık verdi. FAO Gıda Fiyat Endeksi bu yıl Mart ayındaki zirvesine göre %14,9 (23,8 puan) düşüş gösterirken; bir önceki yılın aynı dönemine göre %2,0 (2,7 puan) artış gösterdi.

FAO Tahıl Fiyatları, Ekim ayında, Eylül ayına göre %3,0 (4,4 puan) artış göstererek 152,3 puan oldu ve Ekim 2021 değerinin %11,1 (15,2) üzerinde gerçekleşti. Tüm tahılların uluslararası fiyatları aylık bazda artış gösterdi. Uluslararası buğday fiyatları; çoğunlukla Karadeniz Tahıl Girişimi ile ilgili süregelen belirsizliklerin yansımaları olarak %3,2 artış gösterdi. ABD'de aşağı yönlü bir üretim revizyonunun ardından daha sıkı tedarikler de piyasaların daha da güçlenmesine katkıda bulundu. Uluslararası tahıl fiyatları; mısır fiyatlarındaki %4,3'lük artışın öncülüğünde bir önceki aya göre %3,5 artış gösterdi. Mısır fiyatlarındaki artış; ABD'de ve AB'deki düşük üretim beklentileri, Arjantin'deki kurak hava koşullarının etkilediği ekim koşulları ve Ukrayna'nın ihracatının devamına ilişkin belirsizliklerle desteklendi. Uluslararası sorgum fiyatları da Ekim ayında mısır fiyatlarındaki güçlülüğün etkisiyle %3,0 oranında artış gösterdi. Uluslararası arpa fiyatları; AB'deki daha iyi üretim beklentilerinden kaynaklanan yüksek küresel arzın fiyat artışlarını sınırlamaya yardımcı olmasıyla beraber marjinal olarak %0,3 artış gösterdi. Düşük talebin aylık fiyat artışını %1,0 ile sınırlandırmasına rağmen; Asya'da yeni mahsullerin büyük bir kısmı hala gelmeye devam ettiğinden, Uluslararası pirinç fiyatları Ekim ayında yükseliş trendinde kaldı.

FAO Bitkisel Yağ Fiyatları, Ekim ayında, Eylül ayına göre %1,6 (2,4 puan) düşüş göstererek 150,6 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre neredeyse %20 düşüş gösterdi. Endeksin devam eden düşüşü; yüksek ayçiçeği tohumu yağı fiyatlarını fazlasıyla dengeleyen palm, soya ve kolza yağı fiyatlarındaki düşüşten kaynaklandı. Uluslararası palmiye yağı fiyatları Ekim ayında bir önceki aya göre hafifçe düşüş gösterdi ve bu büyüyen bölgelerdeki olumsuz hava koşullarıyla ilgili endişelere rağmen, Güneydoğu Asya'da devam eden yüksek stok seviyeleriyle büyük ölçüde baskılandı. Uluslararası soya ve kolza fiyatları; önümüzdeki aylarda arzın bol olacağı beklentisiyle düşüş gösterdi. Uluslararası ayçiçek yağı fiyatları; artan jeopolitik gerilimler nedeniyle Ukrayna'daki ihracat koridorunun geleceğine ilişkin belirsizlik nedeniyle son altı ayda sürekli düştükten sonra ılımlı bir şekilde toparlandı.

FAO Süt Ürünleri Fiyatları, Ekim ayında, Eylül ayına göre %1,7 (2,5 puan) düşüş göstererek 140,1 puan oldu ve son dört aydan beri devam eden düşüşünü sürdürerek, bir önceki yılın aynı dönemine göre %15,4 (18,7 puan) artış gösterdi. Ekim ayında endeksin kapsadığı tüm süt ürünlerinin uluslararası fiyatları düştü. Çin'in beklenenden daha düşük alımları ve çoğu ithalatçı ülkenin acil ihtiyaçlarını karşılayabildiği için spot arzlara yönelik cansız talep ve Euro'nun ABD doları karşısında zayıflamasının etkisiyle birlikte uluslararası süt fiyatlarındaki düşüş desteklendi. Artan enflasyon ve ekonomik gerileme nedeniyle süt ürünleri talebinin yönüne ilişkin piyasa belirsizliği de uluslararası süt fiyatlarının düşmesine neden oldu. Asya'daki diğer ülkelerde bazı süt ürünlerine olan talep arttı ve süt fiyatlarında potansiyel daha büyük düşüşler yaşandı.

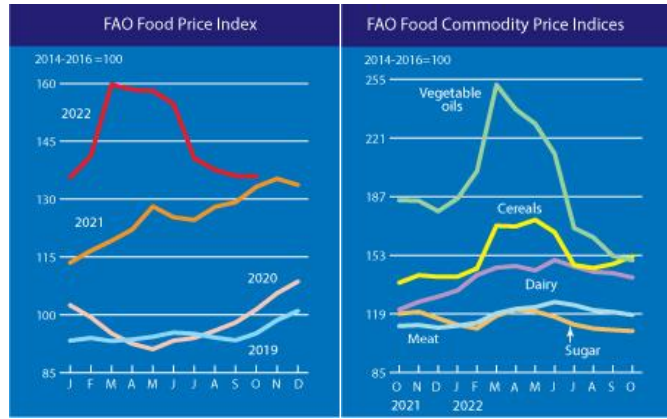
FAO Et Fiyatları, Ekim ayında, Eylül ayına göre %1,4 (1,6 puan) düşüş göstererek 118,4 puan oldu ve son dört aydan beri devam eden düşüşünü sürdürerek, bir önceki yılın aynı dönemine göre %5,8 (6,4 puan) artış gösterdi. Uluslararası küçükbaş hayvan eti fiyatları; kur hareketlerinin etkileri ve bastırılmış ithalat alımları nedeniyle Okyanusya'dan gelen mevsimsel olarak artan arzın etkisiyle en sert düşüşü gerçekleştirdi. Uluslararası domuz eti fiyatları; önde gelen bazı üretici ülkelerdeki daha yumuşak iç talep ile birlikte zayıf küresel ithalat alımları ile birlikte önemli ölçüde düşüş gösterdi. Uluslararası büyükbaş hayvan eti fiyatları; yüksek arz ve özellikle Brezilya'da artan sığır kesim mevcudiyeti nedeniyle hafifçe düşüş gösterdi. Uluslararası kanatlı hayvan eti fiyatları; kuş gribi salgınları ve yüksek yem maliyetlerinden kaynaklanan üretimdeki aksamalara rağmen, ihracat imkânlarının küresel talebi bastırmasıyla son dört aydan beri devam eden düşüş eğilimini sürdürdü.

FAO Şeker Fiyatları, Ekim ayında, Eylül ayına oranla %0,6 (0,7 puan) düşüş göstererek 109,7 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %8,5 (10,1 puan) düşüş gösterdi. Uluslararası şeker fiyatları 2022/23 sezonunda; küresel arzın olumlu görünümü ve Hindistan'daki artan üretim beklentileri nedeniyle düşüş gösterdi. Brezilya'da yağışların hasat sürecini aksatmasına ve Hindistan'da sezonun başlamasını geciktirmesine ilişkin endişeler, aylık fiyat düşüşünü sınırladı. Uluslararası şeker fiyatlarının daha fazla düşmesini engelleyen ek destek, özellikle Endonezya ve Çin'den gelen daha güçlü ithalat talebinin yanı sıra Brezilya'daki yüksek etanol fiyatları ile sağlandı ve etanol üretmek için şeker kamışının daha fazla kullanılmasına neden oldu.

*Diğer emtia gruplarının aksine, FAO Et Fiyat Endeksi, FAO Gıda Fiyat Endeksi hesaplanıp yayınlandığında henüz açıklanmamış oluyor. Bu yüzden tahmini değerler ile yayınlanıyor. Asıl fiyatlar belli olduktan sonra Gıda Endeksi bir sonraki dönem için revize edilebiliyor.

Grafikler:

1- Gıda Emtiaları Fiyat Endeksleri

Sugar:	Şeker
Dairy:	Süt ürünleri
Vegetable Oils:	Bitkisel sıvı yağ (yağlı tohumlar)
Meat:	Et
Cereals:	Hububat

2- Nominal ve Reel Bazda FAO Gıda Fiyatı Endeksi

